

Diepenbeeks Natuur. Nieuws

De Bever heroverft Diepenbeek

Dag van de Wijers

Dag van de natuur

**OPROEP
HELP DE NATUUR EN ZET
EEN “PLANT VAN HIER” IN
JE TUIN**

Woord van de voorzitter.

Beste Natuurpunters,

heel wat jaren geleden, in 2007 om precies te zijn, adopteerden we in Diepenbeek de boomkikker.

De bedoeling van het Provinciebestuur, initiatiefnemer van de adoptie operatie was, om gemeenten een eenvoudig instrument aan te reiken om op lokaal niveau aan verbetering van de biodiversiteit te werken en hierover te communiceren met de bevolking.

Op het ogenblik van de toewijzing was de boomkikker in Diepenbeek bijna verdwenen, en leek het wel een verkeerde keuze te kunnen worden. In Zonhoven kwamen er immers veel meer van die beestjes voor.

Het draaide anders uit. Met hulp van gemeente en provincie ondernam Natuurpunt acties om de Dauteweyers beter te beheren in functie van de boomkikker. Daar bovenop maakte de gemeente een groen RUP. Een plan waarbij vooral in de omgeving van de Demer een aantal gronden een groene bestemming kregen.

Vandaag zijn we zover dat deze groene bestemming ook op terrein gerealiseerd zal worden. De gemeente kiest er daarbij voor om deze realisatie toe te vertrouwen aan Natuurpunt. Op 28 september wordt dit vertrouwen vastgelegd in een **charter voor biodiversiteit** tussen Natuurpunt en de gemeente Diepenbeek.

De boomkikker doet het inmiddels zó goed dat hij nood heeft aan bijkomende leefruimte, en die kunnen we hem bieden dankzij dit charter.

Met vriendelijke groeten,

Jos Ramaekers

Voorzitter

Natuurpunt Diepenbeek.

Voorzitter: Jos Ramaekers, Houbrichtsstraat 2,
Diepenbeek, 011/351583

Secretaris: Richard Vuurstaek, Zinniastraat 17,
Diepenbeek, 011/322718

Penningmeester: David Berx, De Hutten 52,
Genk, 089/247702

Milieu- en Culturele raad: Gilbert Martens,
Plompaertstraat 22, Diepenbeek, 0472/329136

Find us on:
facebook®

Of op onze website
www.natuurpuntdiepenbeek.be

Jos Paulussen, Jagersstraat 28, Diepenbeek; 011/323962
Chris Dictus, Piannesbergstraat 19, Diepenbeek; 011/ 333692
Erik Nuyts, Kempenstraat. 136, Diepenbeek; 011/332382
André Witvrouw, Dautenstraat 42, Diepenbeek; 011/324382
Koen Thonissen, Nanofstraat 118, Diepenbeek; 011/256041

De bever herovert Diepenbeek.

De bever is een zeldzaam Europees zoogdier. Eind vorige eeuw waren ze praktisch helemaal verdwenen. In Nederland zijn sinds 1988 bevers opnieuw uitgezet. Wallonië volgde in 2000. Vanuit beide gebieden beginnen de groeiende aantallen zich te verspreiden, vooral in de Maasvallei. In 2003 werden er ook bevers in de Dijle ten zuiden van Leuven uitgezet.

De bever verovert langzaam maar zeker Diepenbeek. Het is momenteel niet duidelijk of dit bevers zijn die vanuit de Dijle stroomopwaarts de Demer zijn opgezwommen, of dat vanuit de Maas bevers via het Albertkanaal zijn gekomen. Hieronder een reconstructie op basis van informatie verzameld via waarnemingen, cameravallen en terloopse gesprekken met natuurliefhebbers. Om te voorkomen dat de bevers gestoord worden door

te veel goedbedoelende, nieuwsgierige natuurliefhebbers, hebben we de plaatsen van de territoria vaag gehouden.

In 2011 passeerde er al een bever in Diepenbeek. Hij was in het kanaal gesukkeld, en had de hulp van de vrijwilligers van het Natuurhulpcentrum nodig om er terug uit te geraken. Voor zover we weten is hij nooit meer terug gezien in Diepenbeek.

Herovering

Maar de echte verovering startte in de zomer van 2013. Een bever koloniseerde een rustig gebied in de Demervallei. Bijna een half jaar lang bleef hij onopgemerkt, maar in de winter werd hij voor de eerste maal gefilmd. Het territorium van de bever bedroeg ongeveer 1 kilometer langs de beek. Zoektochten stroomopwaarts en stroomafwaarts leverde geen extra beversporen op. In de lente van 2014 maakte de beheerder van de beek de oevers schoon. Vrij grondig zelfs. In de kern van het beverterritorium werden tot op een afstand van 8 meter van de beek alle struiken en bomen neergehaald en verwijderd. Maar schijnbaar was de bever niet al te diep onder de indruk. De plaats van zijn werkzaamheden is wat verschoven. In plaats van vrij

geconcentreerd op één plaats te eten, gebeurt dit nu meer verspreid. Maar verder lijken de grenzen van het territorium nauwelijks verschoven. Meer nog, er is zelfs een nest van minstens twee jongen geweest in 2014. We hebben filmpjes van een bevervrouwje waarvan de tepels zichtbaar zijn, wat enkel kan tijdens de periode dat een vrouwtje jongen zoogt. En we hebben twee jonge bevers gezien.

De kolonisatie van een tweede territorium hebben we sneller opgemerkt. Wegens stom toeval hebben we een bever gefilmd in maart 2014, toen er nog geen sprake was van een vast territorium. De camera was geplaatst bij een wissel van reeën, vossen en marters, en bedoeld om te filmen hoe deze een beekje overstaken. Op één van de filmpjes is te zien hoe een bever door het beekje zwemt. En een filmpje van een dag later toont hoe de bever in de andere richting zwemt. De volgende maanden vonden we daar in de buurt nauwelijks beversporen, ook al

verscheen hij af en toe nog op een filmpje van de nachtcamera. Maar in juni veranderde het patroon van de waarnemingen. Op één plaats werden verschillende bomen aangeknaagd, werden bomen volledig omgeknaagd en takken versleept. Een vijver werd op verschillende plaatsen zelfs wat afgedamd. Hierbij moet je je geen dammen voorstellen zoals bij National Geographic of –minder ver- de dammen van 2 meter hoog en 6 à 10 meter breed in de Ardennen. De dammetjes in Diepenbeek zijn misschien 20cm hoog en 1 à 2 meter lang. Maar ze zijn wel efficiënt. Het waterpeil van de vijver is ondertussen met 20 cm gestegen. Bij deze vijver hebben we ondertussen ook een koppel bevers gefilmd.

Koppels

Uit gesprekken en fotomateriaal blijkt onomstotelijk dat er minstens in de herfst van 2013 ook een bever was in een privé-gebied. Maar omdat het een privé-terrein betreft, is dat lastiger om te onderzoeken. We weten niet of deze bever één van de bevers is die zich ondertussen in het tweede territorium gevestigd heeft.

Er zijn in het laatste jaar dus minstens twee koppels bevers in Diepenbeek ingetrokken.

Zoals bij de inleiding vermeld zijn bevers zeldzaam en beschermd. Als ze zich in Diepenbeek willen vestigen moeten we ze daarvoor dan ook kansen geven.

Bevers lusten echter ook landbouwgewassen die in de buurt van water zijn geplant, en in kleinere beken willen ze ook wel eens een dam maken en daardoor stukken grond onder water zetten.

Zover is het in Diepenbeek nog niet, maar het is voor ons nu al duidelijk dat het samenleven van bevers en mensen maatwerk zal vragen, ook in Diepenbeek.

Natuurpunt wil de achteruitgang van onze wilde dieren en planten stoppen. Veel vrijwilligers zijn dagelijks in de weer om onze natuurgebieden zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor bijzondere natuur.

Natuurgebieden alleen kunnen de achteruitgang van de biodiversiteit echter niet stoppen. We hebben ook jouw hulp nodig!

Als alle tuinen natuurvriendelijk ingericht zouden zijn vormen ze samen het grootste natuurgebied in Vlaanderen én halen ze ook nog heel wat CO₂ uit de lucht.

Eigenaars van tuinen, tuintjes en balkons kunnen zo de **biodiversiteit** vooruit helpen en tegelijk de iets doen om de klimaatopwarming te milderen.

In eigen tuin helpen we zo de natuur én onszelf. Vul dus als de bliksem de bestellijst in en bereid je tuin alvast voor op véél extra leven.

De opbrengst van deze actie wordt door Natuurpunt in de natuur in jouw buurt geïnvesteerd.

HOE BESTELLEN

- Verstuur deze bestelbon per fax of per post naar Natuurpunt Limburg, Putvennestraat 112 te 3500 Hasselt.
- Of vul de bestelbon in op www.natuurpuntlimburg.be en bezorg ons deze **vóór 03 november 2014**. Voor de *afhaling van 22 nov.*

MEER INFO

- Natuurpunt Limburg , - tel. 011 24 60 20 –
Fax. 011 24 60 29 of
info@natuurpuntlimburg.be of
www.natuurpuntlimburg.be

PRAKTISCH

- Bestel bij voorkeur via de website www.natuurpuntlimburg.be/planten
- Na ontvangst van je bestelling sturen we een bevestiging.
- **Afhalen zaterdag 22 november tussen 10 en 12u.**
- Locatie: Parking aan NMBS station Diepenbeek, Spoorstraat, 3590 Diepenbeek
- Betalen bij afhaling. Factuur is mogelijk op aanvraag
- Met de aanhangwagen? breng afdekmateriaal mee.
- invullen in drukletters a.u.b.
- Factuur nodig: dat kan, vermeld het op je bestelling

Natuurpunt kiest voor inheemse planten.

Alle planten die we aanbieden zijn inheemse soorten.

Deze soorten hebben zich in onze streken spontaan gevestigd na de laatste ijstijd en zijn extra goed aangepast aan onze weersomstandigheden.

Natuurpunt kiest voor “Plant van Hier”.

Plantgoed met het logo “Plant van Hier” is bovendien gegarandeerd afkomstig van zaad geoogst in eigen streek. Deze planten zijn tevens milieuvriendelijk geproduceerd en hebben genetisch materiaal dat belangrijk is voor onze lokale

[illegible]

SOORT (maat)	PRIJS/ST	AANTAL	SOM BEDRAG
PLANTEN MET LABEL			
Berk (ruwe) (80/100)	1,10 €		
Brem (30/50)	2,00 €		
Els (zwarte) (80/100)	1,00 €		
Eik (zomer) (80/100)	1,20 €		
Es (80/100)	1,10 €		
Gelderse roos (80/100)	1,00 €		
Gladde iep	1,25 €		
Haagbeuk (80/100)	1,00 €		
Hazelaar (80/100)	1,10 €		
Hondsroos (80/100)	1,00 €		
Kardinaalsmuts (80/100)	1,00 €		
Kornoelje (gele) (60/100)	1,25 €		
Kornoelje (rode) (80/100)	1,00 €		
Lijsterbes (80/100)	1,00 €		
Meidoorn (80/100)	1,00 €		
Sleedoorn (80/100)	1,00 €		
Spork (80/100)	1,00 €		
Vlier (80/100)	1,00 €		
Vogelkers (inheemse) (80/100)	1,10 €		
Zoete kers (80/100)	1,00 €		
INHEEMSE PLANTEN zonder label			
Bes (rode of Aalbes) (40/60)	1,50 €		
Bes (zwarte) (40/60)	1,50 €		
Beuk (80/100)	1,20 €		
Bosaardbei (wilde) P9	1,00 €		
Bosbes (blauwe) P9	6,00 €		
Boswilg (80/100)	1,00 €		
Framboos (wilde) 40/60	1,00 €		
Hei (Dopheide) P9	1,20 €		
Hei (struikheide) P9	1,20 €		
Hulst (30/40)	2,00 €		
Kamperfoelie (wilde) (in pot)	5,00 €		
Knotwilg (onbewortelde staken)	5,00 €		
Liguster (wilde) (80/100)	1,00 €		
Mispel (80/100)	5,00 €		
Winterlinde (80/100)	1,00 €		
Populier (ratel) (80/100)	1,25 €		
Ruwe iep (80/100)	1,25 €		
Tamme kastanje (10/100)	1,25 €		
Taxus (30/50)	1,75 €		
Veldesdoorn (80/100)	0,95 €		
Wintereik (80/100)	1,25 €		
Zomerlinde (80/100)	1,50 €		
DIVERSE			
Vlinderbloemenweide KEMPEN (voor 25 m²)	5,00 €		
Vlinderbloemenweide HASPENGOUW (voor 25 m²)	5,00 €		
Bloemenmengsel éénjarig voor bijen (voor 25 m²)	5,00 €		
Nestkast mezen	10,00 €		
Nestkast wilde bijen	10,00 €		
Lidgeld Natuurpunt t.e.m.2015	24,00 €		
TOTALE PRIJS			

Dag van *De Wijers*

Land van 1001 vijvers

**ZONDAG 28
SEPTEMBER**

Ontdek het programma
van Diepenbeek of op
www.dewijers.be

De provincie en gemeenten zijn verantwoordelijk voor de organisatie van de activiteiten. De provincie en gemeenten zijn niet aansprakelijk voor schade van welke aard ook voortvloeiende uit het gebruik van de activiteiten.

A Demerstrand

Waar: Stationsstraat, 3590 Diepenbeek
Start activiteiten: 14 - 17 u., wandeling om 10 u. + 14 u.
Prijs: Gratis, (wijerwandeling: € 2 / € 1)
Info: Gemeente Diepenbeek, 011 49 18 74
Leen.frenssen@diepenbeek.be - www.diepenbeek.be

Ontdek de Wijers in Diepenbeek met de Wijerwandeling die om 10 uur vertrekt aan het Demerstrand (€ 2, Diepenbekenaren en met Limburgse of Diepenbeekse vakantiepas: € 1 en natuurpuntleden gratis).

Om 13.30 u. wordt het nieuwe bijenhotel officieel ingehuldigd en om 14 uur vertrekt de namiddagwandeling aan het Demerstrand.

Vanaf 14 u. kan je doorlopend diverse activiteiten doen zoals waterbeestjes zoeken, het boomkikkerspel spelen of de tentoonstelling 'Landschappen in Diepenbeek' bezoeken..

Diepenbeek en Natuurpunt ondertekenen Charter voor biodiversiteit op Dag van de Wijers.

Wat is het charter?

Het Charter voor Biodiversiteit is een middel om meer aandacht voor biodiversiteit te vragen. Een engagement tussen de lokale natuurvereniging en het lokale bestuur. Samen stelden ze een actieplan op, gericht op de bescherming en behoud van de biodiversiteit en wordt zo als werkthema opgenomen in de beleidsprogramma's van de gemeente. Hiervoor zegt Natuurpunt haar medewerking toe.

Het is tegelijk een teken van vertrouwen tussen de gemeente en de lokale afdeling van Natuurpunt. De gemeente vertrouwt immers een belangrijk deel van haar natuurlijk patrimonium toe aan Natuurpunt met het doel deze terreinen deskundig te beheren in functie van natuur en biodiversiteit.

Een biodivers buitengebied zorgt bovendien voor een mooier uitzicht met veel meer groen wat voor toeristen; wandelaars, fietsers en andere gebruikers van de open ruimte een troef is. Deze gebruiken dan ook de logies en de horeca in de omgeving wat economisch zo belangrijk is. Een win-win situatie voor diverse belangen dus.

De ondertekening vindt plaats op 28 september om 13.30u aan het Demerstrand.

Dag van de Natuur 2014.

Voor de vele vrijwilligers van Natuurpunt is het het hele jaar door Dag van de Natuur. Voor het beheren van bijna 170.ha natuur in Diepenbeek zijn immers heel wat tijd en handen nodig. In **De Maten en de Dauteweyers** wordt gemaaid, gekapt, geknot, geplant ... Kortom, bergen werk verzet. Niet alleen voor het plezier maar ook voor meer en betere natuur. Voor heel wat planten, vlinders, vogels zijn onze natuurgebieden een laatste en veilig toevluchtsoord. Ze zijn immers op zoek naar natuur van een hoge kwaliteit, **natuur eerste klasse**. De vooruitgang van de boomkikker en de orchideeën zijn het levende bewijs van het verschil dat we hiermee maken.

Stip 15 en 16 november met (groene) fluo in jouw agenda al aan. Dan wordt er gewerkt in de Dauteweyers en in De Maten. En we willen jou er graag bij!

Iedereen, van jong tot oud, ervaren in het buitenwerk of niet, kan er zichzelf nuttig maken. Er is een klus(je) voor iedereen. Natuurbeheer is natuurbeleving van de

bovenste plank, in een prachtige omgeving. Je proeft er ook het speciale sfeertje dat op elke natuurbeheerdag aanwezig is. Een sfeer van samenhang, samen 'gratis en voor niets' het beste van jezelf geven voor natuur. 'Een bende zotten?' Misschien wel, maar dan wel zot van natuur!

Op het programma staat het **maaien/hakselen van houtopslag**, ten voordele van **de boomkikker en de heide**. Het is natuurlijk niet continue 'noeste arbeid' op zo'n Dag van de Natuur. We pauzeren graag met een hapje en drankje.

Dankzij het gemeentebestuur kunnen (jeugd- en andere) verenigingen voor hun werk in de Diepenbeekse natuur een financieel steuntje krijgen à rato van 3.75 euro/ uur/deelnemer. Ben jij ook bij een vereniging; geef het door aan je voorzitter of verantwoordelijke. Voor meer info bel 0477 476 963 .

Beheerteams.

Er zijn in Diepenbeek sinds enige tijd **3** beheerteams actief. Zo is er voor het natuurgebied De Maten het Matenteam en voor de Dorpsbenden, Dauteweyers en Sluisbenden is er het Demervalleiteam en sinds kort het Mombeekteam met als basis natuurgebied Nietelbroeken.

Iedereen die tijd en goesting heeft om de handen uit de mouwen te steken voor de natuur, is hier van harte welkom.

Het Mombeekteam komt elke **eerste zaterdag** van de maand samen om **13u30**. Einde voorzien om +/- 16u30.

De plaats van samenkomst is het kruispunt van de Kruis- en de Tichelerijstraat. Meer info: Jos.ramaekers@compaqnet.be.

Het Matenteam komt elke **tweede zaterdag** van de maand samen om **13u30**. Einde is voorzien om +/- 16u30.

Plaats van samenkomst is de kruising van de Dillekensweyerstraat en het Fietspad. Meer info: davidberx@pandora.be

Het Demervalleiteam elke **derde zaterdag** van de maand samen om **13u30**. Einde is voorzien om +/- 16u30.

De plaats van samenkomst wordt via mail doorgestuurd. Meer info: thonissen_smets@hotmail.com.

Interesse kom dan langs en/of bezorg ons je contactgegevens.

Onze natuurgebieden.

De Dorpsbenden-Pomperik: *Graslanden worden natuur voor iedereen.*

Situering; centrum Diepenbeek, hoek Verbindingslaan en de Demer.

Grootte: 38 ha, Beheerder: Jos Paulussen, 011/323962

Nietelbroeken: *Sprookjesbos in Diepenbeeks Haspengouw.*

Situering; Zuid-Diepenbeek grensoverschrijdend met Kortesseem en Hasselt.

Grootte: 66 ha, Beheerder Jos Ramaekers, 011/351583

De Dauteweyers: *Industrieel patrimonium wordt weer natuur.*

Situering; Lutselus, St-Servatiusstraat.

Grootte: 11 ha, Beheerder: André Witvrouw, 011/324382

De Maten: *Natuurparel van midden Limburg.*

Situering; Noord-Diepenbeek grensoverschrijdend met Genk.

Grootte: tot. 231 ha, Beheerder Diepenbeeks gedeelte: David Berx, 089/247702

De Mowkes: *Voormalige waterkelder wordt vleermuizen (t)huis.*

Situering; op de universitaire campus Diepenbeek aan de Stiemer.

Den Elst: *Natuuroase in een landschap van monoculturen.*

Situering; ten noorden en langs de autosnelweg, tussen de gehuchten het Crijt en het Reitse.

Grootte: 5 ha, Beheerder: (nog in overleg).

De Sluisbenden: *(natuurontwikkelingsgebied).*

Situering; ten westen van de universitaire campus, langs de Demer.

Grootte: 5 ha, Beheerder: Koen Thonissen, 011 / 25 60 41.

Komende activiteiten.

Zaterdag 19 oktober 2014;

kabouterwandeling in de bossen van Nietelbroeken.

Paddenstoelen in alle maten, kleuren en geuren.

Samenkomst om 14u op de parking op het Kruispunt van de Kruis- en de Tichelerijstraat te Diepenbeek.

DAG VAN DE NATUUR.

Beheerwerken in onze natuurgebieden.

Weekeinde van
15 en 16 november 2014.

Meer info blz 9.